

Miodrag Banović,
Vladimir Banović,
Plivački klub „Maraton“ – Bar

UTICAJ „PLIVAČKOG MARATONA“ BAR NA IZGRADNJU ZATVORENOG BAZENA

La Manche,
preplivavanje Engleskog kanala,
između obala Francuske i Velike Britanije
je kult i san svakog plivača dugoprugaša

1. Uvod

Početak Maratona

Prvi Maraton je organizovan 10. septembar 1980.godine povodom Dana ratne mornarice.

Staza 1. Maratona: Sutomore “Tri duda”-Šušanj “Amfora” 3 km, a od 1981. staza je produžena na 5 km. Od plaže h. “Sozina” u Sutomoru do plaže h. “Topolica” u Baru.

U početku je bio lokalna sportsko-turistička manifestacija, da bi nakon toga prerašao u sportsko-turističku manifestaciju crnogorskog primorja međunarodnog karaktera, koja se organizuje u toku ljetnje turističke sezone.

U tom periodu jedina sportska organizacija u Baru koja je imala dodira sa morem, iako je Bar mediteranski grad, bilo je Društvo za podvodne aktivnosti (DPA) „Jug“. Čak ni to društvo nije imalo sportskih programa; njihova aktivnost je bila komercijalnog karaktera. Obavljali su uslužne djelatnosti ronjenja za privredna društva koja su obavljala poslove za potrebe Luke Bar.

Pobjednici iz Bara bili su samo prve godine: Ratko Orlandić i Slavica Labović. Od tada, svake godine i u muškoj i ženskoj konkurenciji pobjednici su bili izvan Bara.

Šta to govori?

U najviše slučajeva pobjednici su bili iz gradova kontinentalnih regija, ali u kojima postoje zatvoreni zimski bazeni i u kojima se može trenirati tokom čitave godine. I kada su pobjednici bili iz primorskih regija, uvijek je to bilo iz gradova u kojima takođe postoje zatvoreni zimski bazeni.

Nametala se ideja da se za takmičare iz Bara, ali i za potrebe djece i građana Bara uopšte, izgradi zatvoren zimski bazen u kojem bi se mogle odvijati aktivnosti tokom čitave godine.

2. Cilj istraživanja

Ovo istraživanje ima za cilj da se kroz retrospektivu organizacije Međunarodnog plivačkog maratona „Kup obale Montenegro“ / International swimming marathon „Montenegro coast cap“ – Bar, prikaže uticaj Maratona na sazrijevanje svijesti o neophodnosti potrebe za gradnjom zatvorenog bazena u Baru.

3. Metod rada i uzorkovanje

Za ovo istraživanja primijenjene su dvije metode: istorijska i deskriptivna.

Istorijskom metodom istraživali smo dešavanja u vezi plivačkog maratona za proteklih 29 godina korišćenjem pisanih dokumenata, fotografija i usmenih izvora koji opisuju događaje iz proteklog vremena.

Deskriptivnom metodom opisuju se pojave, stvarnosti, međusobni odnosi, procesi organizacije takmičenja i ostvareni rezultati.

4. Rezultati istraživanja

Rezultate istraživanja podijelili smo u pet cjelina:

4.1. Ostvareni sportski rezultati

Tab. 1. UČESNICI MARATONA apsolutna kategorija (1980-2008. godine)

Mar.	Datum	M	Ž	Sv.	Pobjednici	Rez:	Mo.
1.	10.09.1980.	13	2	15	Orlandić Ratko, Bar	1:08,20	25,6
1.	10.09.1980.	13	2	15	Labović Slavica, Bar	2:04,01	25,6
2.	13.07.1981.	8	2	10	Miljković Radoslav, BG	1:35,55	25,2
2.	13.07.1981.	8	2	10	Labović Slavica, Bar	2:38,35	25,2
3.	13.07.1982.	8	1	9	Zdenjek Vihra, Prag	1:45,34	24,4
3.	13.07.1982.	8	1	9	Smolović Sanja, BG	2:51,01	24,4
4.	13.07.1983.	18	1	19	Zdenjek Vihra, Prag	1:45,00	24,1
4.	13.07.1983.	18	1	19	Smolović Sanja, BG	2:50,45	24,1
5.	13.07.1984.	17	2	19	Vlahović Aleksandar, DU	1:01,53	24,3
5.	13.07.1984.	17	2	19	Kolić Ivana, DU	1:20,06	24,3
6.	13.07.1985.	11	0	11	Janković Brank, BG	1:15,00	21,6
7.	10.08.1986.	12	3	15	Vlahović Aleksandar, DU	1:10,01	25,2
7.	10.08.1986.	12	3	15	Košuta Ana, Dubrovnik	1:16,00	25,2
8.	09.08.1987.	19	0	19	Pavičić Toni, Hvar	1:05,02	27,1
9.	20.08.1988.	18	0	18	Vagić Marko, Pariz	1:22,39	26,0
10.	12.08.1989.	19	4	23	Vagić Marko, Pariz	1:25,04	23,9
10.	12.08.1989.	19	4	23	Simonović Dijana, DU	1:11,25	23,9
11.	11.08.1990.	5	5	10	Pavičić Toni-Hvar,	1:16,02	21,0
11.	11.08.1990.	5	5	10	Simonović Dijana, DU	1:17,53	21,0
12.	10.08.1991.	8	2	10	Pavičić Toni-Hvar	1:07,01	24,6
12.	10.08.1991.	8	2	10	Bikić Nataša, Beograd	1:44,50	24,6
13.	15.08.1992.	11	2	13	Bikić Nebojša, Beograd	1:33,00	27,6
13.	15.08.1992.	11	2	13	Joličić Ivana-Bar	1:33,00	27,6

14.	14.08.1993.	17	2	19	Stefanović Žarko, Milano	1:17,52	20,5
14.	14.08.1993.	17	2	19	Bikić Nataša, Beograd	1:58,35	20,5
15.	13.08.1994.	12	5	17	Pavić Zoltan, Sombor	1:18,30	25,4
15.	13.08.1994.	12	5	17	Mrkić Gordana, Pančevo	1:33,00	25,4
16.	10.08.1995.	6	4	10	Pavić Zoltan, Sombor	1:21,29	26,8
16.	10.08.1995.	6	4	10	Manojlović Dragana, BG	1:31,45	26,8
17.	17.08.1996.	12	3	15	Radošević Goran, BG	1:07,40	25,2
17.	17.08.1996.	12	3	15	Filipović Đorđe, BG	1:07,40	25,2
17.	17.08.1996.	12	3	15	Manojlović Dragana, BG	1:07,40	25,2
18.	16.08.1997.	15	4	19	Filipović Đorđe, BG	1:14,28	21,6
18.	16.08.1997.	15	4	19	Savčić Darinka, Novi Sad	1:21,33	21,6
18.	16.08.1997.	15	4	19	Vučković Aleksandra, NS	1:21,33	21,6
19.	15.08.1998.	30	11	41	Danićević Vuk-Beograd	1:06,00	25,0
19.	15.08.1998.	30	11	41	Savčić Darinka, N.Sad	1:09,20	25,0
20.	14.08.1999.	17	6	23	Danićević Vuk-Beograd	1:08,25	26,5
20.	14.08.1999.	17	6	23	Savčić Darinka, N.Sad	1:12,44	26,5
21.	12.08.2000.	37	8	45	Ristovski Mihailo, Struga	1:09,04	21,8
21.	12.08.2000.	37	8	45	Trajkovska Vesna, Struga	1:13,02	21,8
22.	11.08.2001.	31	8	39	Nace Majcen, Postojna	1:06,48	26,9
22.	11.08.2001.	31	8	39	Beretić Igor, Novi Sad	1:07,10	26,9
23.	10.08.2002.	25	5	30	Nace Majcen, Postojna	1:06,48	27,1
23.	10.08.2002.	25	5	30	Darija Pop, H.Novi	1:22,21	27,1
24.	09.08.2003.	19	6	25	Mihajlo Ristovski, Struga	1:01,36	22,4
24.	09.08.2003.	19	6	25	Ivana Krsteva, Skoplje	1:07,33	22,4
25.	07.08.2004.	19	4	23	Alen Trobonjača, Split	1:04,36	26,1
25.	07.08.2004.	19	4	23	Darija Pop, H.Novi	1:11,05	26,1
26.	13.08.2005.	21	7	28	Stojanovski Ilija, Skoplje	1:10,00	25,2
26.	13.08.2005.	21	7	28	Datrija Pop, H.Novi	1:14,54	25,2
27.	12.08.2006.	17	13	30	Evgenij Pop-Acev, SK	1:07,10	24,9
27.	12.08.2006.	17	13	30	Datrija Pop, H.Novi	1:09,16	24,9
28.	11.08.2007.	23	9	32	Rok Kerin, Krško	1:07,42	24,4
28.	11.08.2007.	23	9	32	Datrija Pop, H.Novi	1:14,54	24,4
29.	09.08.2008.	24	10	34	Rok Kerin, Krško	1:04,07	26,5
29.	09.08.2008.	24	10	34	Karla Šitić -Split	1:06,56	26,5

Maraton je isplivalo 770 takmičara/ki: 545 u muškoj i 225 u ženskoj konkurenciji, a od toga broja iz Bara 145 u muškoj i 3 u ženskoj konkurenciji.

**POBJEDNICI MARATONSKOG PLIVANJA NA STAZI
SUTOMORE-BAR U PERIODU 1980.-2008.GODINE**

- I 10.09.1980.g.** 3 km (Sutomore"Tri duda"-Šušanj"Amfora")
I mjesto - seniori: Orlandić Ratko-Bar, rez. 1:08,2
I mjesto - seniorke: Labović Slavica-Bar, rez. 2:04,0
- Od 13.jula 1981.godine staza je produžena na 5 km.
- II 13.07. 1981.** I mj.- seniori: Miljković Radoslav-Beograd, rez. 1:35,55
I mjesto - seniorke: Labović Slavica-Bar, rez. 2:38,35
- III 13.07. 1982.** I mj. - seniori: Zdenjek Vihra,Prag-ČSSR, rez.1:45,34
I mjesto - seniorke: Smolović Sanja-Beograd,rez. 2:51,0
- IV 13.07.1983.** I mjesto - seniori: Zdenjek Vihra,Prag-ČSSR, rez. 1:45,0
I mjesto - seniorke: Smolović Sanja-Beograd, rez. 2:51,0
- V 13.07.1984.** I mj.-sen.:Vlahović Aleksandar-Dubrovnik, rez. 1:01,53
I mjesto - seniorke: Kolić Ivana-Dubrovnik, rez.1:20,06
- VI 13.07. 1985.** I mj. - seniori: Janković Branko-Beograd, rez.1:15,0
- VII 10.08.1986.** I mj.-sen.:Vlahović Aleksandar-Dubrovnik, rez. 1:10,0
I mjesto - seniorke: Košuta Ana-Dubrovnik,rez. 1:16,0
- VIII 9.08.1987.** I mjesto - seniori: Pavičić Toni-Hvar, rez.1:05,0
- IX 20.08.1988.** I mjesto - seniori: Vagić Marko-Pariz, rez.1:22,39
- X 12.08.1989.** I mjesto - seniori: Vagić Marko-Pariz, rez.1:25,0
I mj. - seniorke:Simonović Dijana-DU, rez.1:11,55
(apsolutni pobjednik X plivačkog maratona)
- XI 11.08.1990.** I mjesto - seniori: Pavičić Toni-Hvar, rez.1:16,0
I mjesto - seniorke: Simonović Dijana-DU, rez.1:17,53
- XII 10.08.1991.** I mjesto - seniori: Pavičić Toni-Hvar, rez.1:07,0
I mjesto - seniorke: Bikić Nataša-Beograd, rez.1:44,5
- XIII 15.08.1992.** I mj. – sen.: Bikić Nebojša-Beograd, rez.1:33,0
I mjesto - seniorke: Joličić Ivana-Bar, rez.1:58,59
- XIV 14.08.1993.** I mj.-seniori: Stefanović Žarko-Milano, rez.1:17,50
I mjesto - seniorke: Bikić Nataša-Beograd, rez.1:58,35
- XV 13.08.1994.** I mjesto - seniori: Pavić Zoltan-Sombor, rez.1:18,30
I mjesto - seniorke: Mrkić Gordana-Pančevo, rez.1:33,0
- XVI 10.08.1995.** I mjesto - seniori: Pavić Zoltan-Sombor, rez.1:21,29
I mj.-seniorke:Manojlović Dragana-Beograd,rez.1:31,45
- XVII 17.08.1996.** I mj.-seniori: Radošević Goran-Beograd, rez.1:07,40
I mj.-seniori: Filipović Đorđe-Beograd, rez.1:07,40
I mj.-seniorke:Manojlović Dragana-Beograd,rez. 1:27,10
- XVIII 16.08.1997.** I mj.-seniori: Filipović Đorđe-Beograd, rez.1:14,28
I mjesto - seniorke: Savčić Darinka-Novi Sad, rez.1:21,33
I mj.-seniorke Vučković Aleksandra-Novi Sad, rez.1:21,33

XIX 15.08.1998.	I mjesto - seniori: Danilović Vuk-Beograd, rez.1:06,0 I mj.- seniorke: Vučković Aleksandra-NS, rez.1:09,20
XX 14.08.1999.	I mjesto - seniori: Danilović Vuk-Beograd, rez. 1:08,25 I mjesto - seniorke: Savčić Darinka-NS, rez.1:12,44
XXI 12.08.2000.	I mjesto - seniori: Ristovski Mihailo-Struga, rez.1:09,04 I mj. - seniorke: Trajkovska Vesna-Struga, rez. 1:13,02
XXII 11.08.2001.	I mjesto - seniori: Beretić Igor-Novi Sad, rez.1:07,10 I mjesto - seniorke: Brkić Svetlana-Kikinda, rez.1:09,16
XXIII 10.08.2002.	I mj.- sen.: Nace Majcen – Postojna, rez.1:06,48 I mjesto – seniorke: Darija Pop – HN, rez.1:22,21
XXIV 11.08.2003.	I mj.-seniori: Mihajlo Ristovski- Struga, rez.1:01,36 I mjesto - seniorke: Ivana Krsteva - SK, rez.1:07,33
XXV 11.08.2004.	I mjesto - seniori: Alen Trobonjača-Split, rez. 1:04,36 I mjesto - seniorke: Darija Pop- H.Novi, rez.1:11,05
XXVI 11.08.2005.	I mj. – sen.: Stojanovski Ilija-Skoplje, rez. 1:10,0 I mjesto - seniorke: Datrija Pop-H.Novi, rez. 1:14,54
XXVII 11.08.2006	I mj.-seniori: Evgenij Pop-Acev – Skoplje, rez.1:07,10 I mjesto - seniorke: Darija Pop – H. Novi, rez. 1:09,16
XXVIII 11.08.2007.	I mj. Rok Kerin-seniori Krško, rez. 1: 07,42 I mjesto - seniorke: Datrija Pop-H.Novi, rez.1:14,54
XXIX 09.08.2008.	I mj. Rok Kerin-seniori Krško, rez.1: 04,07 I mjesto - seniorke: Karla Šitić -Split, rez.1:06,56

4.2. Pionirsko prvenstvo Bara u daljinskom plivanju

U periodu od 2000. do 2004. godine, za djecu, članove DSV (Društvo za sportove na vodi) „Mornar“, organizovan je i mini-maraton“ na stazi od plaže hotela INEX „Zlatna obala“ do plaže hotela „Sozina“ u dužini od 1000m. Stazu je isplivao 71 pionir i 12 pionirki.

Nakon prekida rada sekcija za plivanje i vaterpolo DSV „Mornar“, od 2005. godine više nema najmlađih učesnika.

4.3. Osnovane sportske organizacije za razne oblike aktivnosti na moru

Da bi se pokrenule organizovanije aktivnosti na moru, 1984. godine formirano je Društvo za sportove na vodi „Mornar“, sa posebnim akcentom na plivanje i vaterpolo, a inicijativu je pokrenuo tadašnji sekretar SOFK Bar. I pored izrazitog otpora pojedinih članova Predsjedništva SOFK Društvo je formirano. Korišćen je zatvoreni bazen hotela INEX „Zlatna obala“, iako nije bio adekvatnih dimenzija. U to vrijeme sredstva za fizičku kulturu su se izdvajala preko SIZ za fizičku kulturu. Zbog blokade finansiranja od strane SIZ za FK, Društvo je prekinulo rad 1989. godine.

Međutim, za tih pet godina pokrenuta je nova energija kod entuzijasta koji su htjeli da daju doprinos aktivnostima na moru. Od 2000. godine reaktivirano je Društvo za sportove na vodi „Mornar“, formiran je veći broj klubova za podvodne aktivnosti: „Južno more“, „Hobotnica“, „Sutomore“, „Krnja“, „Montenegro“, „Jug“, Jedriličarski klub

„Plovput“, Jaht klub „Jadran“, Jaht klub „Nautilus“, Jaht klub „Jug“, Društvo za sportski ribolov na moru „Iglun“, Plivački klub „Maraton“, Vaterpolo klub „Marina“, Jedriličarski klub „Mornar“, SKI klub „Bar“ (skijanje na vodi i jet ski), a u pripremi je formiranje i Veslačkog kluba „Bar“.

4.4. Sportska takmičenja na moru

Pored tradicionalnog Maratona, organizovana su takmičenja u podvodnom ribolovu, jedriličarske regate u klasama „Optimist“, „Laser“ i „Krstas“, regata „Krstasa“ Bar-Krf-Brindizi-Bar postala je tradicionalna, a tradicionalno se organizuju škole i kursevi za sportske ronioce. Bar je postao baza za čamce, glisere, skutere, jedrilice, jahte, i velikog broja plovila nautičkog turizma. Kod svih navedenih subjekata naišli smo na bezrezervnu podršku o opravdanosti gradnje zatvorenog olimpijskog bazena u Baru.

Osim toga, i kod nadležnih državnih organa sazrela je ideja o opravdanosti gradnje olimpijskog bazena. Dakle, stvorena je kritična masa koja dominantno utiče na podizanje svijesti kod nadležnih državnih organa za gradnju zatvorenog bazena.

Svaka godina organizacije Maratona, svaka organizacije drugih manifestacija na moru, formiranje svake sportske organizacije za aktivnosti na moru i razni oblici takmičenja u svijetu iz ovih oblasti potvrđivali su jedinstveni stav: BARU TREBA ZATVORENI BAZEN !

4.5. Efekti dugogodišnjeg uticaja na gradnju bazena

Na urbanističkoj cjelini Topolica IV, projektovan je kvart pod nazivom „Maslina“ koji sadrži sportsku dvoranu i bazen. Gradnja sportske dvorane je u završnoj fazi, a završetak se očekuje polovinom 2009. godine. Odmah nakon završetka dvorane počće gradnja zatvorenog olimpijskog bazena.

5. Zaključci

- 1) Ostvaren je osnovni cilj Maratona: afirmacija plivačkog sporta, sportova na vodi u Baru i Bara kao mediteranske turističke destinacije.
- 2) Kontinuirana aktivnost u trajanju od 30 godina uticala je na sazrijevanje svijesti o opravdanosti gradnje zatvorenog olimpijskog bazena u Baru.
- 3) Postavljanje kamena temeljca zatvorenog olimpijskog bazena očekuje se 08. avgusta 2009. godine, na dan održavanja jubilarnog **30. Međunarodnog plivačkog maratona „Kup obale Montenegro“ – Bar / International swimming marathon „Montenegro coast cap“ – Bar.**
- 4) San generacija koje su prošle počinje da se ostvaruje. Nije se uradilo za njih, nije se desilo za njih, ali će zato buduće generacije imati adekvatne uslove za razvoj plivanja i vaterpola u Baru.
- 5) Budući učesnici Plivačkog maratona u Baru imaju mogućnosti da podignu sportski rejting u rezultatima među ostalim učesnicima.

6. Literatura:

1. Banović M., 1980-2008, *Izveštaji sa plivačkih maratona*, SOFK Bar, SO Bar, DSV „Mornar“, PK „Maraton“ Bar
2. Drakić B., 2000, *Urbanistički plan „Maslina“*, SO Bar
3. Banović M., 2002, *Pregled sportskih organizacija u Baru*, NVO „INFO sport“ – Bar,
4. Ivanović D., 2008, *Registar sportskih organizacija Bara*, Ministarstvo kulture, sporta i medija RCG
5. Karanikić Đ., 2007, *GUP Bara*, SO Bar
6. Dragutinović Lj., 2008, *Plan kompleksa bazena*, AD „ZIB“ – Bar

AFFECT OF BAR SWIMMING MARATHON ON THE CONSTRUCTION OF AN INDOOR SWIMMING POOL

Since 1980, when Bar Swimming Marathon was first started as a sports and tourist event of at Montenegrin seaside organized during the summer tourist season, the idea to build an indoor swimming pool has been reconsidered. Besides the beneficial effects that the marathon has on the town of Bar, it has directly affected the decision to build the swimming pool. After such a long time, on 30th August 2009, the day of the 30th jubilee of the swimming marathon, “The Shores of Montenegro – Bar, the construction of the swimming pool is expected to begin.

Keywords: *Swimming marathon, swimming pool, Bar*

Duško Bjelica i Igor Jukić na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu